

Joan Sales

Visat núm. 3
(abril 2007)

per Montserrat Franquesa i Joaquim Gestí

Joan Sales (1912-1983), escriptor, editor i traductor, és indiscutiblement una de les figures més importants del món literari català de postguerra. La seva tasca, primer a l'exili i després a casa nostra, per a la recuperació de la cultura catalana el fan mereixedor d'aquesta consideració.

Nascut a Barcelona, es llicencià en dret el 1932. Els primers anys de la República milità al Bloc Obrer i Camperol i al PSUC. Durant la Guerra Civil lluità als fronts de Madrid i Aragó, i s'exilià a França el 1939. L'any 1942 establí el seu exili definitiu a Mèxic. Al costat d'altres exiliats catalans, participà en les tasques de difusió de la cultura catalana a l'exili. El 1948 tornà a Catalunya i s'establí a Barcelona.

Com a escriptor, la fama li arribà amb *Incerta glòria*, la seva obra més ambiciosa, publicada el 1955 —amb nombroses mutilacions a causa de la censura—, que va rebre el Premi Joanot Martorell (1955). Fou traduïda a l'espanyol, francès i anglès.

El Sales editor i traductor —feines gairebé indestriables en el seu cas— va començar l'any 1957, en què s'incorporà a Club dels Novel·listes, editorial fundada el 1955 per Jaume Aymà, Xavier Benguerel i Joan Oliver.

Va esdevenir un dels editors més eficaços en la represa cultural catalana, després de la Guerra Civil. Des del Club publicà i difongué algunes de les novel·les que marcarien fites en la narrativa catalana de postguerra, com ara *La plaça del Diamant* de Mercè Rodoreda i *Bearn* de Llorenç Villalonga, a més d'obres d'autors com ara Blai Bonet, Benguerel o Maria Aurèlia Capmany, i traduccions de Kazantzakis, Lampedusa, Salinger o Dostoievski, entre altres.

Com a traductor tingué una curta però intensa vida. En poc més de quatre anys, entre 1959 i 1963, traduí *El Crist de nou crucificat* de Kazantzakis, *Els germans Karamàzov* de Dostoievski, *Madame Bovary* i *Salammbô* de Flaubert a l'espanyol, *El garell* de Loís Delluc i *Thérèse Desqueyroux* de François Mauriac. Les seves traduccions, com la seva prosa de creació, posseeixen una força i una exactitud que l'apropen i l'identifiquen amb l'autor i l'obra traduïda, ja sigui directament o indirectament, i el converteixen en un dels grans traductors de les lletres catalanes.

[Per saber-ne més](#)